नं० ४८७१

नाम – उद्धारकोशः

कर्ता – दक्षिणामूर्ति मुनिः

पत्र संख्या – २० पत्राणि सं० x

विषयः – तन्त्रम्

✓

उद्धारकोषः सप्तमकल्पपर्यन्तः

४८७१

रुद्राकोश

संत्रव. १८००

१ उ.को.॥

ॐ श्रीगणेशाय नमः ॥ एकदास्फाटिकोधीम्हन्तानेवनसमाकुले । संस्थितोपार्वतीशम्भुर्लोकरक्षणतत्परो ॥ पार्वतीपर
प.सं.१ मेशानं प्रोवाच वचनं हितम् ॥ देवदेव सहस्रेश्य दयार्द्रे गुणाय मानस ॥ देवी भगवती देव महात्रिपुरसुंदरी ॥ त्वस्मिंश्चराचरे व्यक्ते के
रेकेन प्रकाशिता ॥ ईश्वर उवाच ॥ शृणु देवि प्रवक्ष्यामि गोप्यं नव कुतूहलात् ॥ रेवातटे महापुण्ये श्रीगर्भा नाम सत्पुरी ॥
अस्ति त्रैलोक्यविख्याता सर्वभूतलशेखरा ॥ तस्यां वभूव विप्रेन्द्र देवगन्धर्वसेवितं ॥ पुण्यं तपोवनं पद्मं नानावृक्षस
माकुलं ॥ तस्मिंस्तपोवने पुण्ये सेवितेपि मुनीश्वरैः ॥ कश्चित्स्कन्दशिरा नाम त्रिपुरेश्वाराधनतत्परः ॥ नानाशास्त्रा
भिप्रायतोधिसर्वागमनिधिरभूत् ॥ एकदास्नातुमायातो रेवां पुण्यजलान्वितां ॥ ज्ञात्वा पुण्यकर्म्मणा तस्मै
तुष्टा त्रिपुरसुंदरी ॥ जलमध्यस्थिता गोप्त्री महात्रिपुरसुंदरी ॥ स्वमूलं क्षितं देव्या भुजमे मतं स्वपि रामम् ॥ सह
रं फलदं गोप्यं समुनीन्द्र शिरोमणिं ॥ तदा प्रभृति तन्मंत्रं ध्यायन् स्तोत्रं जपन् हृदि ॥ तत्प्रभावान्महादेवि गम्य ॥ शिवः ॥



शि२

॥१॥

कर्तुमिच्छथसः तदनुग्रहमात्रेणास मुनीश्वरपूजितः ग्रंथमुद्धारकोशाख्यं वक्तारं तंत्रसागरं अन्यान्नानाविधान्ग्रंथान् प्रेक्ष
त्रैलोक्यपूजितं तदा प्रभृति देवेशि प्रसिद्धं भूमिमण्डले गम्यमुद्धारकोशाख्यं नानागमविनिश्चितम् श्रीदेव्युवाच
देवदेव जगन्नाथ भक्तानुग्रहकारक श्रोतुमुद्धारकोशाख्यं नानागमविनिश्चितं इच्छामि परमेशान त्वत्प्रसादात्कुमर्हसि धूर्ज
टे ईश्वर उवाच शृणु पार्वति वक्ष्यामि मुद्धारं त्रिपुरादितः देवीनां दशविद्यानां मंत्रोद्धारमनुत्तमम् ग्रंथमुद्धारको
शाख्यं सर्वागमविनिश्चितं सर्वग्रंथादयं जातं पुरा त्वद्ब्रवीम्यहं तदनुग्रहमात्रेणास सर्वानुद्धारसंचयान् अ
ब्रवीद्दक्षिणामूर्तिश्छात्रमसौम्यनामकं भृगुश्छात्रमहाभागिन् देवीभक्तिसमन्वित रहस्यं सर्वलोकानां देवाना
मपि दुर्लभं ईश्वर उवाच देवि तस्मिन्नवसरे शिष्याय प्रियवादिने मुनीन्द्रो दक्षिणामूर्तिरब्रवीत् कृपयामुत्र मम
भाषितं यत्पुरा तेन तत्प्रभावान्महेश्वरि देवानां देवतानां च तद्रहस्यं ब्रवीम्यहं तत्रादौ त्रिपुरामंत्रोद्धारः ॐ
लक्ष्मीपरामदनवाग्भवशक्तियुक्ता तारं च भूतिकमलाकथितापि विद्या शक्त्यादिकं तु विपरीततया च प्रोक्ता श्री

षोडशाक्षरविधिः शुभमस्तकपूर्णाः इतिवामकेश्वरे उड्डामरेच क्षीरोदसंभवाभूतिः कामंवाग्भवमेवच शक्तिंप्रणवलज्जे
पि लक्ष्मीः शक्त्यादिकंततः विपरीततयाप्रोक्ताविद्याश्रीषोडशाक्षरी रुद्रयामलेपि हरिणाक्षीतथामायाकाममपिच
वासना शरच्चन्द्रस्तथाक्षामा लक्ष्मीःशक्त्याधिकंततः विपरीततयाप्रोक्ताविद्याश्रीषोडशाक्षरी तत्राप्यस्मिन्नुद्धारको
शानि उक्तंचछिन्नारहस्ये लक्ष्मीःपद्मालयारमाक्षीसरोरुहनिवासिनी कमलारुक्मिणीचैवनारायणप्रियापिचल
२ क्ष्मीबीजानिसप्तैव कीर्तिमान्यपराणितु अथपरंचत्रिपुरातिलके इन्दिराकमलापद्माहरिकान्तातथैवच श्रियोबी
मन्ता जानिपंचैवकीर्तिमान्यपराणितु इतिलक्ष्मीबीजानि श्रीं अथह्रींबीजानि उक्तंवागमालंकारे पराभूतिस्तथालज्जामायाधि
सकलाकृशासमस्तापितथाक्षामादेवीप्रणवबीजको वारुणालंसुधाबीजंकीर्तिमान्यपराणितु ह्रीं ततोमदनबीजानि उ
क्तंचभैरवतन्त्रे कामःपंचेषुरेवंचमदनोमन्मथस्तथा मारःप्रद्युम्नकन्दर्पावनन्तान्यपराणितु ततोवाग्भवबीजानि उक्तंचत्रि
पुरासारसर्वस्वे वाग्भवंऊर्ध्वबीजंचवारुणांडिकेश्वरः चन्द्रोपवर्ह्ववसनंवासनाप्रितथैवच शार्ङ्गोग्यपिचचर्मारणाम शिवः

२

सन्यान्यपराशितु ततॐकारवीजानि प्रणावंचतथाताराव्यसंतमोपित्र्यंवकः चासस्तारकएतानिवीजानिप्रणावस्यतु अपराशिषस
त्पानिमयाप्रोक्तानिपार्वति विपरीततयाप्रोक्ताविद्याश्रीषोडशाक्षरी प्रकाशं श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं सौः ॐ ह्रीं श्रीं कएईलह्रीं हसकहलह्रीं सक
लह्रीं सौः ऐं क्लीं ह्रीं श्रीं ॐ वागमूलहृदयं अथदशविद्याः त्रिपुराश्रीश्चवाग्देवीतारायभुवनेश्वरी मातंगीसारिकाराज्ञीभीडार
ज्वालामुखीतथा दशविद्याःस्वयमेताःभाषिताःकृत्तिवाससा वामकेश्वरेषोडशविद्याएताद्दशैव षडन्यायोजिताः दशविद्या
भद्रकालीतुरीवछिन्नमस्तका दक्षिणाकालिकाश्यामाकालरात्र्यपिसंहरी एतासांमूलमंत्रेणायोजितेकाक्षरेणच ब्रह्मादि
देवताःपूज्याविद्याश्रीषोडशाक्षरी ततोलक्ष्मीमंत्रोद्धारः हरिणाक्षीपराव्यक्तंलक्ष्मीवीजत्रयंत्विदं विपरीततयाप्रोक्तंसर्व
रफलदायकं सामाशंकापिनीरंतदंतेप्रोक्तंशिरवोनुम ॐचोड्डामरे ततःस्वाहावीजा शापावनंतथानीरंठद्वयंवपय
स्तथा जलवीजानिप्रोक्तानि ह्यसत्पान्यपराशितु प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं लक्ष्मिमहालक्ष्मिसर्वकामप्रदेसर्वसौभाग्यदायिनि
अभिमतंप्रयच्छ सर्वेसर्वगतेसुरूपेसर्वदुर्जयविमोचिनि ह्रीं सः स्वाहा इतिमूलं ततःसरस्वतीमंत्रोद्धारः ॐवशारदापटले
तारंलज्जावाग्भवंच पराप्रणावमेवच वीजंपंचशिराज्ञेयमनेज्ञेयनमइति प्रकाशं ॐ ह्रीं ऐं ह्रीं वाग्देव्यैनमः ततोनमोवीजानि

उक्तंवागमालंकारे नमोविभ्वंतथास्तंभमोऽश्मकमश्मरीतथा ॥ ख्यानिकृत्तिमान्येवस्फारास्फरनमस्कृते ततस्तारामंत्रनिर्णयः उक्तंवैभैरव
सर्वस्वे तारश्चोक्तंतथाकान्तोमायावाग्भवमेवचकूर्चंचैवमहेशानिषंतेफट्ठहयंतथा ततोह्रौंबीजोद्धाराणि उक्तंवागमासिद्धौ
3 स्फरंथ्योषंवडिभंवसंयोज्यस्फर मित्यतः ह्रौंबीजोद्धारमेतद्धिवान्यदन्तमावदेत् ततस्त्रींबीजोद्धाराणि वामकेश्वरे कान्तोवक
मलाक्षीवधियाधिपरमाधिपे लंभापिलललनालज्ज्ञाद्यसत्पान्यपराणितु ततः कूर्चबीजोद्धारः उक्तंवीढ्लारहस्ये कूर्चंकूलं
तटंतीरमसत्पान्यपराणिच फट्बीजान्यस्मिन्नेव फट्हरंतुरगंचान्यमसत्पंतुस्फरेश्वरि प्रकाशे ॐह्रौंस्त्रींह्रींऐंहूँ उग्रतारे
फट्स्वाहा ततोभुवनेश्वरीमंत्रोद्धारः उक्तंचकुब्जिकासर्वस्वे प्रणवंचतथामायाकुब्जिकामन्मथस्तथा ॥ तेविश्वेनाममध्ये
प्रोक्तेनावैतुस्फरेश्वरि प्रोक्तो यंभुवनेश्वर्यामनुस्फर्यांक्षराभिधः ॥ पमंत्रबीजोद्धाररणा उक्तंचस्वतंत्रेत्रिपुराटीकायां हर
बीजोद्धेमंत्रफट्च मंत्रोमनुहरश्चैवंहनुर्वोलंविदुर्बुधाः बीजान्येतानिमंत्रस्यकृत्तिमान्यपराणितु प्रकाशे ॐह्रींश्रींक्लींभु
वनेश्वर्यैनमः स्फलं ततोमातंगीबीजोद्धारः उक्तंचकुलसिद्धसंताने तोमामाकालीतथालक्ष्मीवागुरुद्वयमेवच चारुकं
रसबीजानिद्याद्योप्रोक्तानिशंभुना ॥ तेजिह्वातथापद्मंलज्जानीरजमेवच वासनापङ्कजंचैवचतंप्रोक्तंतुस्फरीणा इति शिवः
3

मातंगीमंत्रोद्धारः अथकालीबीजोद्धाराणि ऊर्ध्वंकुलचूडामणौ कालीकंतीरसज्ञापिजिह्वाधिरसनातथा क्रींबीजानितत्येतानिकलिमाल्यप
राणिच अथवागुरावीजोद्धारः वागुरा वायुसृज्यायिवांतदास्पत्रिवीजकं श्रींबीजानितुप्रोक्तानिसुसत्यान्यपराणितु अथवारुकबीजो
द्धाराणि मुण्डमालातंत्रे वारुकंचैववारुवांगीवारुतोऽधूनबीजकं चतुष्टयंच क्लींबीजमसत्यान्यपराणिच वार्धंगीबीजोद्धो क्लींऐं
ततप्रभावीजोद्धाराणि वामकेश्वरे पद्मपंकजपयोजौनीरजमंबुजंतथा पंचठकारबीजानिसुसत्यान्यपराणिच प्रकाशं ॐक्रोंश्रीं
प्रीं क्लीं उच्छिष्टचांडालिनि देवि महापिशाचिनि मातंगीदेविक्रीं ठः ह्रीं ठः ऐं ठः स्वाहा इतिमातंगीमूलं अथशारिकामंत्रोद्धारः ऊर्ध्वस्व
क्रतौ त्रिपुराशिरोमणौ तारंमायाश्रियाकूर्चं सिंधुरश्रून्यमेवच कल्याणांसारिकाद्याबीजंसप्तास्तरंविदुः अंतेस्तंभंचविज्ञेयं शारिका
मंत्रमुत्तमं ततःसिंधुरबीजोद्धारः ऊर्ध्वंचवामकेश्वरतंत्रे सिंधुरंगजंघोरणाहस्तिचाद्विरदंतथा फ्रांबीजानिचचत्वारिकलिमाल्यप
पराणिच ततश्वाकाशबीजानि ऊर्ध्वंभैरवतंत्रे अन्तरिक्षमंबरंव्योमश्वांबीजंचचतुष्टयं हकारंचैवविज्ञेयंतारभक्तिसमन्वितं ततः
कल्याणबीजानि अस्मिन्ने कल्याणंचैवशर्मापि शंभुमंचचतुष्टयं अपरमन्तज्ञेयमभ्युत्तेश्वरनादिशर्मबीजोद्धो सौः शंचप्र
काशं ॐह्रींश्रीं हूंफ्रांश्वांशं शारिकायेनमः मूलं ततोराज्ञीमंत्रोद्धाराणि तारंलज्जाश्रियमग्निःकामेशक्तिःषडक्षरः बीजंचषट्
त्रिरोज्ञेयंततः पल्लवमुद्धरेत् भगवत्यैतथाराज्ञैपतेमायाचमुहृदं एभिःसहमनुःप्रोक्तोराज्ञःपंचदशाक्षरः अग्निबीजोद्धारः

अग्निरेफश्चवह्निश्चहुतभुग्हव्यवाहनः रवीजोद्धारमेतद्धि श्रीतिममपरंस्मृतं प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं रां क्लीं सौः भगवत्यैरासेह्रीं स्वाहा ॥
राशीमन्त्ररूपामातेत्र अथकुलवृक्षमरोगो भीडामंत्रनिर्णयः वराणवेवविभूतिश्चहरिकांतातथैवच वियच्चक्राण्यग्निवीजानि संयोज्य
वाग्भवंतथा मदनंचतथाशक्तिबीजंसप्ताक्षरंवदेत् ठद्वयेनसमायुक्तः प्रोक्तोविंशाक्षरोमन्त्रः प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं हसौं ऐं क्लीं
सौः भैडाभगवतिहसरूपिणिस्वाहा इतिमूलं अथज्वालामुखीमंत्रनिर्णयः शारदातिलकटीकायां तारलज्जाश्रियं
देवमुक्तंचमेहरंपरः बीजंचअक्षरंदेव्याज्वालामुख्याःस्मरेश्वरि प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ज्वालामुखिममशत्रून्भक्षभक्षय
५ हुंफट्स्वाहा इतिमूलं दशविद्यामयाख्यातायथागमार्थविनिश्चिताः साधकेभ्यःप्रदादेव्योनानारत्नविभूषिताः ए
तासांदशविद्यानांगुणान्वक्ष्यामिलक्षणात् दक्षिणामूर्तिरूपाच मुक्तिंददातित्रिपुरालक्ष्मीं लक्ष्मींददातिच विद्यां
ददातिवाग्देवीप्रत्येकंजन्मनिश्चलां ताराशान्तंतुमोक्षंचददातिभुवनेश्वरी मातंगीरासरसीशत्रुभीतिंहरतिनित्यशः
शारिकाशंददात्येवराज्ञीराज्यंप्रयच्छति भीडादेवीददात्येवसंततिंविश्वख्यापितां धनंज्वालामुखीदेवीभक्तेभ्यःसंप्रय शिवः
च्छति दशविद्यायथाएताभक्तेभ्यःफलमिच्छदं प्रयच्छंतिमहादेविपूजाहोमजपादिभिः इतिश्रीदक्षिणामूर्तिविरचिते० ४

उद्धारकोशे सर्वागमार्णवे दशविधामंत्रोद्धारकोशगुणाख्याने नाम प्रथमः कल्पः १ ततः त्रिपुरा षट्सखीनामुद्धारगुणानि ईश्वर उवाच
भैरवाहं देवि प्रवक्ष्यामि त्रिपुरां परिवारितां षट्सखीभिरहं तासां मंत्रोद्धारं ब्रवीमि ते श्रीदेव्युवाच भैरवाहं देवि प्रवक्ष्यामि गुरो विधा
नसंभूत नानाशास्त्रविशारद श्रोतुमिच्छाम्यहं मंत्रान् सर्वदान् मुक्तिहेतवे दक्षिणामूर्तिरुवाच भैरवाहं सौम्य महाभागिन् सर्वं वक्ष्या
मि तत्त्वतः दशविधा भद्रकाली तुरी वा छिन्नमस्तका दक्षिणाकालिका श्यामा कालरात्रीति सुंदरी षट्सखीनामहं तासां मंत्रोद्धा
रं ब्रवीमि ते तत्रादौ भद्रकाली मंत्रोद्धारः कालीत्रयं कूर्चयुक्तं लज्जायुग्मं च भद्रिका भद्रकालीपदं भूयाद्बीजानि प्रतिलोम
तः ठद्वयेन समायुक्तो भद्रकाली महामनु इति श्यामातंत्रे अथ भद्रिकाबीजोद्धारः उक्तं च मुण्डमालातंत्रे भद्रिका भुवि
ती भीमा भैं बीजत्रयमुत्तमं अन्यत् मपरं ज्ञेयं ब्रह्माण्डयसमुद्भव प्रकाशं क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं भैं भद्रकालि भैं ह्रीं ह्रीं हूं
हूं क्रीं क्रीं क्रीं स्वाहा इति भद्रकालीमन्त्रं अथ छिन्नामंत्रोद्धारः उक्तं च छिन्नाशीर्षे मरीचौ त्र्यम्बकासकलापश्चाद्वारकं
वस्त्रेश्वरीर अंतेऽकुच्छिन्नबीजं च फट् ठद्वयसमायुतं उद्धारः प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ह्रूं ह्रूं छिन्नमस्तके फट् स्वाहा इति छिन्नम
स्तायाः अथ तुरीमंत्रोद्धारः उक्तं स्वतंत्रे प्रणवं तारकाज्योति प्रणवं तारकाज्योतिस्तारा मंत्रोद्धारणी उक्तं च वामकेश्वरे

तंत्रे अस्तं भंतारकाज्योतिल्लारावीजानियंचवत प्रकाशं ॐ ह्रूं त्रीं त्रीं महातुर्य्येनमः इतितुरीमंत्रं अथाद्विभेदात्मके उक्तं वागमल
हर्यां लक्ष्मीं लज्जांतथामायांमात्राक्षारशाकामथ वज्रवैरोचनीयेद्वेमायेफट्स्वाहयायुते इत्युद्धारः श्रीं ह्रीं ह्रीं ऐं वज्रवैरोचनी
येह्रीं ह्रीं फट्स्वाहा अथदक्षिणाकालीमंत्रोद्धारः उक्तंवश्यामारहस्ये कुंतीत्रयंतीरयुग्मंयश्चैवस्फरेश्वरि दक्षिणाकालिकाया
अमनुर्द्वाविंशाक्षरः प्रकाशं क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं दक्षिणेकालिके क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं स्वाहा अथश्यामामंत्रोद्धारः उक्तंश्यामा
तंत्रे हरिताक्षीतथालज्जां कालींजिह्वांचतुष्टयं ततःसुधारसेश्यां कल्लशापंविमोचय अमृतंस्रावयस्वाहा श्यामामंत्रमुदाहृतं प्रका
शं श्रीं ह्रीं क्रीं क्रीं क्रीं क्रीं कः सुधारसेश्यामेकल्लशापंविमोचयअमृतंस्रावयस्रावयस्वाहा इतिश्यामामूलं अथकालीमंत्रोद्धारः उक्तं
चकालरात्रीकल्पे प्रणवंनामनासायामन्मथः कमलोद्भवं इतितथाः मन्मथः कमलातथा बीजंपंचशिरोज्ञेयंततः पल्लवमुद्धरेत
इतिद्विलारहस्ये ततोमध्येविधांकृत्वाग्रंतेसर्ववशंकुरु कुरुतीरोदीहियुग्मंमध्येत्वाभिधापुनः गणेश्वर्य्येतथावांतोविश्ववसमु
दाहृतं प्रकाशं ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं कालेश्वरिसर्वजनमनोहारिसर्वमुखस्तंभिनिसर्वराजवशंकरिसर्वदुष्टदालिनिसर्वस्त्रीपुरुषाकर्षि
णि वंधीश्रृंखलास्त्रोटय२ सर्वशत्रून्भंजय२ द्वेषानिर्दलय२ सर्वांस्तंभय२ मोहनास्त्रेणद्वेषिणमुच्चाटय२ सर्ववशंकुरु२ शिवः
स्वाहा देहि२ सर्वकालरात्रिकामिनिगणेश्वर्य्येनमः इतिकालरात्रीमूलं अथभेदानि रविततित्रिपुरावालांविज्ञेयंदशात्मके ५

उक्तंच मुण्डमालायां द्वादशात्मकं विज्ञेयं देवि तात्रिपुरासनं केवलं मुक्तये देवि सत्प्रोक्तं तच्छुभं स्मृतं अथ उड्डामरे अष्टादशात्मि
कां ज्ञेया विद्या श्रीषोडशाक्षरी परं यत्स्त्रिधितं देवि सद्यो मुक्तिप्रदं स्मृतं तथा स्वच्छन्दे शिरोमरोगे अष्टात्मकमिदं वीजं त्रिपुरा
यास्स्मृतं तथा अष्टभिर्वत्सरैर्वापि जानीयान्मुक्तिलक्षणं लक्ष्मीभेदद्वयं ज्ञेयं भाषितं कृत्तिवाससा लक्ष्मीश्च रुक्मिणी चैव
वत्रिभिर्वर्षैः फलं लभेत् अथ सरस्वतीभेदाः उक्तं च कामिनीकल्पे वाग्देवी च तथा वाणी सरस्वत्यनलप्रिया भेदास्त्वेते नु वि
ख्याता फलं वर्षचतुष्टये नत तारा भेदा उक्तं च भैरवतंत्रे तारापि रुक्मिणी चैवमेकजटा तथैव च नीलसरस्वती चैवमुग्रता
रा प्रकीर्तिता ताराभेदाश्च पंचैवमक्षोभ्येन प्रकाशिता अथ भुवनेश्वरीभेदाः उक्तं भैरवतंत्रे भैरवी भीमरूपा च भीमा
त्रिभुवनेश्वरी भक्त्या फलप्रदा देवि नित्यं वर्षचतुष्टये अथ मातंगीभेदा रुद्रयामले मातंगी सुमुखी चैव मातंगमुनि
री नास्मृतं मातंगी वक्रिणी देवी कुब्जिका शांभवी तथा देव्या भेदानि चत्वारि फलं वर्षचतुष्टये अथ सारिकाभेदद्वयं शा
रिकापि तथा पर्णा फलदायि द्विवार्षिके राज्ञीभेदाः । राज्ञीभेदद्वयं प्रोक्तं राज्ञी च खगगामिनी द्विवर्षमध्ये भक्त्या च राज्ञी ए
ष प्रयच्छति भेदाभेदविहीना च पूजा भाग्यविवर्द्धिनी इति कुलार्णवे अथ ज्वालामुखी उक्तं च ज्वाला शिरोमरोगे तते
भि ज्वालामुखी चैव मा चंडिका भगरूपिणी यथेष्टफलदं प्रोक्तं ज्वालाभेदत्रयमिदं एतासां दशविद्यानां भेदमुदाहृतम्



म

तत्रादौ त्रिपुरातिलके त्रिपुराभैरवीविद्या हिंगुला वरिडकातथा चामुंडा नारसिंही व श्चेतं त्री हैमवतीश्वरी मडानीवारुणी
दुर्गा महात्रिपुरसुंदरी देव्या द्वादश भेदास्तु प्रोक्ता ध्येने त्रिम्सलिना प्रकाशं श्रीं ह्रीं सौः त्रिपुरे पिवंद्रवसनं कामः शारद्भैरवि ॐ
ह्रीं श्रीं हिंगुले तथैव कमलाक्षा मामाक्षं चंडिके चामुण्डे हसकल ह्रीं वसकल ह्रीं श्रीं नारसिंहि तथा ध्रेद्विवारणमेव ह्रीं व मद
नः कामं परा रुक्मिणी देहि हैमवतीर्थ्यापि कमला लज्जा तथा मन्मथः चंद्रो वारुणि काकर ईलपरा दुर्गे स्मृता शंभुना श्रीं
ह्रीं क्लीं वरएं शारदापि तथा अक्षं परा रुक्मिणी विद्या श्रीं विपरीतभावसहिता सान्त्योडशात्मा विधिः इति षोडशाक्षरीभेदाः
देव्युवाच महेश्वर त्रिकालज्ञ शरणागतवत्सल भेदैर्युतानो देवीनां मन्त्रान् त्वं वक्तुमर्हसि ईश्वर उवाच दययानवरदेवेशि
6 तान् वक्ष्यामि समासतः यदुक्तं भैरवतंत्रे अथाश्रियः ॐ ह्रीं श्रीं हरिरणा बीज हृदयं फलप्रदं सदा: अक्षं ह्रीं शक्तिनीरमं
ते प्रोक्तमपि धूर्जटिना अथ तुक्मिण्याः ॐ ह्रीं वैवं तुतुक्मिरायै तारं लक्ष्मीमयस्तथा अंते प्रोक्तं महेशानि ल
क्ष्म्याभेदद्वयमिदं प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं लक्ष्मि ॐ ह्रीं सौः स्वाहा । ॐ ह्रीं श्रीं लक्ष्मि ॐ ह्रीं स्वाहा ॐ ह्रीं रुक्मिणि ॐ श्रीं
स्वाहा अथ सरस्वतीभेदाः तो मायपरायाग्भवमेव मातारं च प्रोक्तं परमेश्वरेण वाग्देवतायाः फलदं हि वा शिवः ६

लंन्दरागां नमेभक्तिपरायराणानां अथवागीभगवत्याः तारंलज्जोद्भवीजंवद्यंनेस्तंभमुदाहृतं ॐ ह्रीं ऐं वरागीभगव
त्यैनमः इतिमूलं सरस्वतीमूलं यावेग्पाधिविभूतिश्च अप्यहंसरस्वत्यैततः नमोंतेपरमेशानिमयाप्रोक्तंनगा
त्मजे अथान्तराश्रियामूलं तारंलज्जावाग्भवंचमध्येनलाध्ययेततः अष्टौविश्वंतथातेनपर्वतेश्वरनंदिनि
देव्याश्चत्वारिभेदानिसरस्वत्यावराननें अथतारामेदानि प्रकाकं ॐ ऐं हूं फट् स्वाहा ॐ ह्रीं ऐं हूं तारिणि
फट्स्वाहा ॐ स्त्रीं हूं एकजटे फट्स्वाहा ॐ ह्रीं ऐं हूं नीलसरस्वतिफट्स्वाहा ॐ हां स्त्रीं ह्रीं ऐं हूं उग्रतारेफट्
स्वाहा इतितारामेदाः अथभुवनेश्वर्याः ॐ भैरव्येनमः मूलं ॐ ह्रीं भीमरूपायैनमः मूलं ॐ श्रीं भीमा
येनमः इतिमूलं ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं भुवनेश्वर्यैनमः इतिमूलं॥ अथमातंगीमेदाः प्रकाशं ॐ क्रों श्रीं ह्रीं ह्रीं ह्रीं
क्लूं उच्छिष्टचांडालिनिदेविघिशाविनिमातंगीदेवीक्लींठः ह्रीं ठः ऐं ठः स्वाहा अथवक्रिराणाः ॐ क्रों क्लीं महावक्रि
णि ऐं ठः स्वाहा ततः कुब्जिकायाः श्रीं प्रीं कुब्जिके देवि ह्रीं ठः स्वाहा अथचण्डाभर्याः ॐ श्रीं देविचंडाभारिक्रीं ठः

स्वाहा अथ शारिकाभेदद्वयं ततो परामूलं ॐ हूं हूं आं सां देव्यै अपरायै नमः अथ हेमवतीश्वरीमूलं ॐ ह्रीं श्रीं
हेमवतीश्वरि क्रौं स्वाहा भेडाभेदविहीनेत्परं अथाम्बिकामूलं ॐ ह्रीं मातरंबिके हूं फट् स्वाहा ॐ श्रीं देवि भग
रूपिणि हूं फट् स्वाहा इति भगरूपिणायाः एतानि भेदमंत्राणि मया प्रोक्तानि पार्वति एतासां दशविधानामन्या
सां श्टणु वच्म्यहं भद्रकाली यथा देवी दक्षिणाकालिका तथा प्रकाशं क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं भैं भद्रकालि भैं ह्रीं ह्रीं
हूं हूं क्रीं क्रीं क्रीं स्वाहा क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं दक्षिणे कालिके क्रीं क्रीं क्रीं हूं हूं ह्रीं ह्रीं स्वाहा गुरौभेदविहीनास्तयये
ष्टफलदायिनी अथ छिन्नमस्तकाद्वाविधा ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं छिन्नमस्तके ह्रौं फट् स्वाहा द्वितीयः श्रीं ह्रीं ह्रीं ऐं
7 वज्रवैरोचनि ह्रीं ह्रीं फट् स्वाहा दक्षिणाकालिका श्यामा कालरात्री सुरेश्वरी एताभेदविहीनाश्च यथाकामफलप्रदाः
इति श्रीदक्षिणामूर्त्तिमुनिविरचिते उद्धारकोशे सर्वागमसागरे षट्देवीमंत्रोद्धारकोशभेदस्तवनो नाम द्वितीयः कल्पः ॥ ॥
अथातो देवि प्रवक्ष्यामि देवानां मंत्रमुत्तमं श्टणुष्वैकाग्रमनसा ब्रवीत्य कुतूहलात् ईश्वर उवाच दक्षिणामूर्त्तिनाथ ॥ शिवः

मि

स्मिन्कालेंतेवासिनेतदा भाषितासोडशीविधानंदक्षोभ्यकोमुनिः तस्मिन्कालेमुनेस्तस्य चाश्रमंमुनिसेवितं आययु
र्मुनयःसर्वेसोत्सुकामंत्रकांक्षिणः लोहितोद्दालकोशंख मतंगोपुंडरीकजो शांडिल्यगालवौचैव मेतेतमाश्रमंययुः
सर्वेमिलित्वामुनिपुंगवंतेश्रीदक्षिणामूर्तिमिदंतमूचुः परस्परंवैस्वकुलेष्टदेवी मंत्रानवंध्यान्शुभदान्यपृच्छुः श्रीदक्षि
णामूर्तिरुवाच श्रणुध्वंमुनयःसर्वेवक्ष्यामिचैवमुत्तमं चराचरेस्मिन्जगतिदेवीत्रिपुरसुंदरी नेवतादृक्कविद्यास्तिदेवी
तीमंतसीश्वरा तस्याश्चवदनांभोजात्सप्तदेव्यःश्रुतामया यथेष्टफलदायिन्यःसर्वलोकाभयप्रदाः स्थविरेशैवकालेन
फलदास्तन्मुखाच्छ्रुताः ऋषयःऊचुः कादेव्यःकानिनामानिकीदृशानिमन्त्रानिच प्रसादंकुरुविप्रर्षेवेदस्मासुदया
नव मुनिरुवाच देवीनांपरमश्रीत्यामंत्रान्श्रणुध्वमग्रतः येनश्रवणमात्रेणाहृदमेघफलंलभेत ईश्वरउवाच मुनीश्चरान्मन्त्र
न्देवोदक्षिणामूर्तिरब्रवीत सप्तविद्याःपुराप्रोक्ताचज्रयोगिन्यादिदेवताः तासांनामानिवक्ष्यामिपर्वतेश्वरनंदिनि दक्षिणामू
र्तिनोद्दिविप्रकाशितानितत्वतः श्रीवज्रयोगिनीदेवी[redacted]वाराहीज्ञाणतया कामेश्वरीतथागौरीच न्नमस्तातथैवच
कुलवागीश्वरीख्याताःसप्तदेव्यःश्रुतामया दक्षिणामूर्तिनातेभ्यःसप्तविद्याःप्रकीर्तिताः एतासांवलमाश्रित्यदेवीत्रि

पुरसुंदरी सस्त्रेजगदेतत्रपाल्यतेवसुरेश्वरी हरतेपितयाविश्वंचराचरसमन्वितम् ऋषिः एतद्वाक्याम्रतंतस्याःमुखांभोजा
च्छ्रुतंमया तासांमंत्राणितवसाम्प्रतम् शृणुष्वमुनिपुंगवैः अथमंत्रोद्धारः ॐकंवसतंतत्रे प्रणावंसकलाचैव बीजोद्दीपफलदायको
मध्ये स्तोपिवज्रयोगिन्येशुतेनीरमुदाहृतं प्रकाशं ॐह्रींवज्रयोगिन्येस्वाहा अस्यामूलमुपादिश्यपयःसंग्रामंप्रविशयति सनिर्जि
त्यारिपूनसर्वानकल्याणीगृहमाविशेत् अस्याबीजद्वयंदेविजपनेहृदिमानवः द्वादशदिवसान्यावत्सिद्धिर्भवतिनान्यथा अ
अस्याबीजावपादिश्यप्रत्येकांतेप्रजपन्नरः शुक्रेणसहदेवेशिसप्तभिरेवधेलिखेत् लिखित्वाधाभवेद्राजा अस्याःयंत्रंसमं
लिखेत्पत्रके लिखित्वाधारयेत्कंठे त्रैलोक्यविजयीभवेत् अस्याःसंभोगकालेतुमंत्रैर्जपन्सुरेश्वरि कांतयामैथुनंकुर्य्या
द्दृष्टपुत्रयुतोभवेत् अस्यायंत्रंसमंत्रंच बाहौयोधारयेन्नरः यावज्जन्मभवेत्तस्यशत्रुस्तावन्नजीवति अस्यायंत्रंसमंत्रं
चहृदयेधारयेन्नरः यावज्जन्मभवेत्तस्यतावल्लक्ष्मीर्भविष्यति अस्यायंत्रंसमंत्रंचकुक्षौयोधारयेन्नरः सनुवादेस
8 शत्रुणांवाक्यज्ञः सहसाभवेत् तस्यास्त्रिपुरसुंदर्य्यामुखाम्भोजान्मयाश्रुतं फलमेतन्महैश्वर्य्यकारकंमुनिपुंगव इति
वज्रयोगिनीमंत्रः अथवाराहीमंत्रोद्धारः ॐकंवस्वच्छतोत्रिपुरातिलके वासनाचैववाह्निकंतमोबीजसमन्वितम् शिवः
वाग्भवंतारमंकंचैवततःपल्लवमुद्धरेत् भगवतिवार्त्तालितेवाराहिदेवते वराहमुखिचैवंतुवामनंचमठंतथा ते ८

तःपंकजपत्रोजोहरेन्नीरंमहेश्वरि भगवत्यावरासाम्भसैकत्रिंशाक्षरोमनुः अथवाङ्मीकबीजोद्धारादि वाह्नीकंमठसंज्ञंबाहिं
गुबीजंमुनीश्वराः ग्लौंबीजोद्धारमेतद्धिवाम्मदनतमावदेत् इतिसुरङमालातंत्रे अथनमोबीजोद्धारादि स्वतंत्रे तमोबी
जंतथाधांतंमोहंतिमिरमेवच लंबीजोद्धारोपतानिकृतिमान्यपराशिगाव प्रकाशं ऐंग्लौंलँऐंनमोभगवतिवार्त्ता
लिवाराहिदेवतेवराहमुखिऐंग्लौंठःठःफट्स्वाहा इतिवाराहीमन्त्रं अथशारदामंत्रोद्धारः उक्तंचशारदापटले तारं
मायावमदनेशरद्धिशयमोऽस्मकं मंत्रंवषड्ढ्रींराजयंततः पल्लवमुद्धरेत् भगवत्येशारदायैवानेलग्नावठद्वयम्
प्रकाशं ॐह्रींक्लींसः नमोभगवत्यैशारदायैह्रींस्वाहा अथकामेश्वरीमंत्रोद्धारः मायावह्निरणार्थीवंवड्डुशीतांशुरे
वच मदनमर्थिधांतोद्धासंयोज्यस्तनबीजकं मनुःसप्तशिराज्ञेयस्ततःपल्लवमुद्धरेत् जंभनाख्येततोदेविकामेश्व
रितथैवचनतोवासादेवतेप्रियंततोनीरमुदाहृतं कामेश्वर्यामहादेव्यास्त्राविंशद्दरोमनुः चंद्रस्यबीजोद्धारे ऐंद्रांश्च
थबीजोद्धारादि उक्तंचकालीसर्वस्वे चंद्रशीतांशुरिंदुश्चशर्वरीपतिरेवच ताराधिपः सुधारश्मिः कृतिमान्य
पराशिगाव अथाग्निबीजोद्धारादि श्रीशमन्लेव उर्म्मिबीजिनलयावेवं नरंगस्त्रितयस्मृतं वंबीजोद्धारारोपतानिकृ
तिमानापपराशिगाव अथस्तनबीजोद्धाराद्रि [illegible] स्तनबीजं कं चैवमुराजोह्नमेवच गंबी

गान्येव मेतानि कृत्तिमारायपराशिगाव प्रकाशं हौंश्रीँ ड्रौँ ड्रीँ क्लौँ ॐजँ जंभनाख्ये कामेश्वरि वारणे देवते स्वाहा इतिभैरव
परलोकमूलम अथ गौरीमंत्रोद्धारः ॐ कंवत्रिपुराशिरोमरोगो प्ररावं कमलां नेवमायांवा हीकमेवव शिवबीजं
तथा देवि गौरी सार्द्धं श्वठद्वयम भगवत्या महागौर्य्या वालक्ष्म द्वादशाक्षरः अथ शिवबीजोद्धारः ॐ कंकुलचडामणौ ४
शिवबीजंच शंभुश्च शर्वः शंकरएवच गबीजानि चत्वारि कृत्तिमारागपपुराशिगाव ॐ ह्रीं श्रीं ग्लौं गं देवि गौरि गं स्वाहा
अथान्नपूर्णामंत्रोद्धारः ॐ कंच कामेश्वरीतंत्रे तारं पराधिकमला मीनकेतनएवच विश्वं ततो भगवति माहेश्वरि त
तः पुनः अन्नपूर्णे ठद्वयंच मनुर्विंशाक्षरः स्मृतः मीकेतन इति रायः ॐ कंच स्वच्छत्रिपुरसुंदरीसर्वस्वे अस्तं माया
१ पिपश्चात् कामं विश्वमुद्धृत बीजं च षड्शिरो ज्ञेयं विश्वनसहभामिनि इत्युद्धारः प्रकाश ॐ ह्रीं श्रीं क्लीं नमो भ
गवति माहेश्वरि अन्नपूर्णे स्वाहा मूल अथ कुलवागीश्वरीमंत्रोद्धारः ॐ कंच मुंडमालातंत्रे प्रणवं मस्तं सैव
स्वंकं नारायणप्रिया नंटं वैवमि काबीजं ततः पल्लवमुद्धरेत् हसेततः पश्चात् कुलवागीश्व वदः अनेव
चासनाबीजपश्चं कांसाधनीरज नमोंकीबीजमंभोजपयश्चैव सुरेश्वरि ॐ कुलवागीश्वरीदेव्या स्याविंशाक्षरा शिवः

मनुः अथोच्छावीजोद्धारः वामकेश्वरे इच्छास्वरूपा कां ह्रीं लिप्सावीजचतुष्टयं गोवीजाम्बेवमेतानि क्रमात्मात्मपराशिना
व अथयन्त्रे क्रोंवीजोद्धारः छिन्नारहस्ये नभोकीवीजमनुग्रं वेश्यापिंगशिखाकान्तथा कुराग्रस्थो न्मवीजाप्रपंचनिरवीं वीज
स्यान्तं परं अथांकुशाङ्कुशयोरैक्यमितिनदोषः प्रकाशं ॐ क्लीं ह्रीं श्रीं हूँ उँ उग्रहस्ते कुलधागीश्वरि स्ठः उँठः स्वीं ठः स्वाहा
इतिमूलं एनामयामहेशानि सप्तविद्याः प्रकीर्तिताः अथाहं नवभक्ष्यातेहृदयं द्रावते प्रिये वदमे सत्वरं देवि नद्वासामि
सविस्तरं श्रीदेव्युवाच पंचानां वालकानां वक्रोदृशास्तेमनूत्तमाः कृपयाश्रियपुत्रामसंसरूचितानप्रकाशिताः मुनयः
वत्सवेसर्वशास्त्रज्ञास्त्वन्मुखात्सकलं श्रुतं मनुमन्त्रं कुमाराणामस्माकं वक्तुमर्हसि इतिरागमस्तिमुनीन्ब्रवीति ई
श्वरः पार्वतींब्रवीति ईश्वरउवाच श्रृणुपार्वतिदेवेशि महर्षीणां पुराशिवे इतिरागमस्तिनोक्तं यन्तनेवक्ष्यामितत्वतः
हेरंबशरजन्मानौ कार्तवीर्यार्जुनस्तथा हनुमद्भैरवावेते भाषिताः पंचवालकाः भैरवीतंत्रेवामकेश्वरेच हेरंभशरजन्मा
नौ महामृत्युंजयस्तथा कार्तवीर्यार्जुनश्चैव हनुमद्भैरवौ तथा स्वयं मयाश्वतंत्रोक्ता भाषिताः षट् कुमारकाः रुद्रजामले ग
णेशोवटुकश्चैव स्कंदोमृत्युंजयस्तथा कार्तवीर्यार्जुनश्चैव [illegible] हनुमांस्तथा जामले रुद्रशब्दादौ भाषिताः सप्त वा

लकाः अथारोगगणेशमंत्रोद्धारः ॐकेवरद्रुनामले प्रणवंकमलालज्ञाकंदर्पमथबीजकं शंकरंअर्द्धशिरोमंत्रंततःपस्मवमु
द्धरेत गणपतेततःपश्चाद्वरंवरदमेववं सर्वजनंततःपश्चान्मेवशमानयेतिच अंतेवह्निद्वयंज्ञेयमष्टाविंशाक्षरोमनुः प्रकाशं
ॐ श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गंगणपतयेवरवरदसर्वजनंमेवशमानयस्वाहा इतिमूलं अथकुमारस्यॐकेवकुलचूडामणौ प्रणवंद्
विबीजंचयंत्रंवह्निशिरःस्मृतं मध्येकुमारायनमोह्येतेनीरमुदाहृतं अथद्विबीजोद्धारः ॐकेवसिद्धसारस्वते द्विबी
जंकातिबीजंशोभाधिसरवमातथा ह्रांबीजानिचचत्वारिक्रमतिमान्यपराणिच प्रकाशं ॐ ह्रांकुमारायनमः इतिमूलं अ
थकार्तवीर्यार्जुनस्य ॐकेवउड्डामरतंत्रे प्रणवंवाग्भवंज्यापिवारुकंमन्मथस्तथा शक्तिबीजंतथाभूत्यंकमलारसनातथा चं
इविंवंचकुलंचतुरंगंचरेश्वरि मध्येतन्नामविज्ञेयंकार्तवीर्यार्जुनायच अंतेपयोमनुःप्रोक्तःएकविंशाक्षरःशिवे अ
थशुक्रबीजोद्धारः ॐकेवाह्निशिरोमणौ कुबीजंतथाकामोभार्गवःकविबीजकं दैत्यामात्योमहेशानि सर्वसत्तम
स्मृतं आंबीजानितुपंचैवक्रमतिमान्यपराणि प्रकाशं ॐ ब्रांध्रींक्लींब्रांश्रांश्रींक्रौंऐंह्रौंह्र फट्कार्तवीर्यार्जुनायस्वाहा।
शुक्रबीजोद्धो बांल्यंच अथहनुमतः कुलचूडामणौ प्रणवम् ऐंबीजंचविभ्रन्तिसदंतरं हनुमतेततःपश्चाद्रामद् शिवः

10 १०

नायवैपुनः लंकाविध्वंसनायैवमंजनीगर्भसंभूतः भूताय शाकिनीवैवृ शाकिनीतदनंतरं विध्वंसनायकिलिद्वो बुबुकारे
रणवैपुनः विभीषणायहनुमद्देवायतदनंतरं अस्तमायाविहरिणाक्षीआषस्कंदंतथैवच हरमापस्तथांतेपिसप्तषष्ठस्व
सरोमनुः प्रकाशो ॐ ऐं ह्रीं हनुमते रामदूताय लंकाविध्वंसनाय अंजनीगर्भसंभूताय शाकिनीडाकिनीविध्वंसनायकि
लि २ बुबुकारेणविभीषणाय हनुमद्देवाय ॐ ह्रीं श्रीं ह्रौं ह्रां फट् स्वाहा इतिमन्त्रः ६७ अथभैरवस्य प्रणवंमन्मथंचैवमभ्र
बीजसमन्वितं अग्निबीजंकल्पबीजं शान्तिबीजसंयुतं मयामध्येपिवटुकंभैरवायायाइमरीतथा अनंताभैरवस्या
द्यं मनुरष्टादशाक्षरः इतिरुद्रजामलोक्तं अथाभ्रबीजोद्धारः उक्तंवामकेश्वरे अभ्रबीजंचजीमूतमेकुभ्रदव
लेपनं श्रींबीजानिपंचैवमन्त्रान्यपराणिच अथाग्निबीजोद्धारः त्रिपुरातिलके अग्निबीजंतथासिंधुः सांववंसो
गरस्तथा हंबीजानिचत्वारिकृतिमान्यपराणिच हकाररकारयोर्भेदे अग्निबीजरं अग्निबीजरं अथधरा
रनरादंतरीमीतिनदोषः अथकल्पबीजोद्धारः उक्तंवागमालंकरणे कल्पबीजंचसंवर्तं प्रलयंतत्पदबीजकं हा
मकंहरकंसोहं तथाकल्पान्तबीजकं धंबीजान्येवमष्टौचकृतिमान्यपराणिच अथशान्तिबीजोद्धारः आगम

लहर्य्यां शतश्रीशालिकाश्यामा शार्द्दूलाभुक्लातथा श्रींवीजानितुपैवैव मसत्पान्यपराशिाच प्रकाशं ॐ ह्रौं
वीरें ध्रूंध्रीं ह्रीं वटुकभैरवायनमः स्वाहा इतिमन्त्र अथमहामृत्युंजयस्य आगमलहर्य्यां अहंहृशानिशेषीप
शंकांमानस्माद्दपालयद्यातयेवच तस्माद्धामिःशंखरूढमोत्रासोमंत्रोद्धारदेवमृत्युंजयस्य प्रकाशं ॐ जूंसः हं
सः मांपालयश्सोहंसःजूंॐ अथमृतसंजीवनस्य आगमशिरोमणौ तारमायावाग्भवंमन्मथंचशक्तिमेवनो
मयस्पन्दमकानृयातें कालीपश्चोकूर्चपश्चोसमरजापश्चानीरमेषमृतसंजीवमंत्रः इत्युद्धारः प्रकाशं ॐ ह्रीं ऐं क्लीं सः सु
श्रीवदेवायक्लीं ठः हूं ठः ह्रीं ठः स्वाहा मयाख्यानास्फुरेशानिसंतेवैसप्रवालकाः इक्षिराणामूर्तिः० अत्राद्धमस्पयाकिं
विधुस्माकमीस्तयेद्धाद्दे ध्रुवींमिभवतांप्रीत्या आज्ञापयितुमर्हथ इतिइक्षिराणामूर्तिविरचिते सप्तविधामंत्रोद्धा
रकोशाख्यानंनामतृतीयःकल्पः अथयः ऊचुः ब्रह्मर्षेसर्वतत्त्वज्ञशास्त्राम्भोनिधिपारग नवग्रहाणामस्मा
कंमन्त्रस्तवक्तुमर्हसि ईश्वरउवाच तस्मिन्कालेमहर्षीणांपदुक्तंधातसूनुना नवग्रहाणांमन्त्राश्चतान्वव
क्ष्यामिसमासतः आदित्यंदुजभुक्काव्यगुरुमंदपरमेश्वरि एतेपंचमहेशानिपद्यशोर्कादिदेवताः भो शिवः
११

मार्थ्विराट्ववश्चैवत्रयस्तेमुनीश्वराः द्वस्पखंडपरशेोलौवनत्रयेरवेताः केतुश्चपरमेशानिभूमेर्देवःप्रकीर्तितः
एतेनवग्रहाःप्रोक्ताःशंभुनारुद्रजामले अथादौपंचग्रहमंत्रोद्धारः आदावादित्यस्य विश्वनाथसारोद्धारे प्र
णावंचावरंलक्ष्मीव्योमवीजंतथैवच वीजंनुर्य्यशिरोङ्गेयंततःपल्लवमुद्धरेत ग्रहाधिराजायततश्चादित्यायतथै
वच अंतेयपरस्वाविज्ञेयंमनुर्षष्ठाक्षरस्मृतः अथचंद्रवीजोद्धारः अंवरंवसुवीजंचभूम्येशक्तिरितिद्वयम्
तारंतरीतंहरिणीवीजंहरिद्रावीजमेवच स्रौंःवीजानिषट्देवि कृतिमान्यपराणिच चंद्रवीजोद्धेश्री
स्रौंः प्रकाश स्रौंःश्रींश्रांग्रहाधिराजायस्वाहा अथवुधस्य स्वतंत्रे प्रणावंततस्कंदरसशाचषडाननः
मध्यीपग्रहनाथायमनुश्चतुर्दशाक्षरः अथषडाननवीजोद्धाराशिता कृत्तिकासर्वस्व षडाननःशरजन्मा
स्कंदःकुमारवीजकं शांभवःशालिनीवीजंतथाषट्स्ववीजकं टंवींजानिवसप्तैवसमस्तान्यपराणिच
प्रकाश ॐटंक्रौंटंग्रहनाथायवुधायस्वाहा अथप्रभुकल्प आगमशिरोमणौ प्रणावंध्वंवीजंवरुणवीजसम
न्वितं शिववीजंजनामध्येग्रहेश्वरतथैवनमः प्रकारांतेश्वरीवैवधान्स्थार्द्दशाक्षरः प्रकाशे ॐ ऐंजंगंग्रहेश्वरायप्रभुका

यनमः म्रलं अथबृहस्पतेर्ने त्रिपुरातिलके अतं मायाधिसौभाग्यः स्वरान्स्वरनमस्कृते तरंगेचरसंयोज्य चार्वंगीहिं गुवीजकं
ऊर्ध्वं च षड् शिरोबीजं ततः पल्लवमुद्धरेत ततो ग्रहाधिपतये बृहस्पतये एवच पुनर्वाग्भिव हार्श्चैव पद्मं लक्ष्मीं नीरजं वासना
पंकजं चैव मंतेष्वात्कचजं शिवे इत्युद्धारः सौभाग्यादिदोषः तस्याधिगरस्तमुनयः स्वपयस्यनधीर्भवेत हरत्कि रतीक्ष
सौभाग्यं घोर्भुर्वेरतरं मरुत इतिदोषः उक्तं च स्वक्तो सर्वीसर्वस्व प्रणवं सकलं वेवद देवो शिरोख्यिरोतथा ततोवा
रिवारतिदोषः धामकेश्वरे प्रणावं च परा लक्ष्मी बीजं शिवेश्पपि योजयेत प्रणवं च ततश्च ड्रीमठं ततः पश्चात ग्रहाधि
पतयेनमः ९ ततो बृहस्पतयेपि ततो जीमूत बीजकं पद्मं लक्ष्मीं नीरजं च वासना पंकजं तथा अनेनैव रसमाख्यातं
पंचविंशाक्षरो मनुः प्रकाश ॐ ह्रीं श्रीं रंश्रीं ऐं स्रौं ग्रहाधिपतये बृहस्पतये श्रीं ठः ऐं ठः स्वाहा २५ अथ चंद्रस्य कालेपट
12 ले अस्यं चहारिरतासीच कुंतीबीजसमन्वितं हरेतिशाद संयोज्य भृग्यार्द्वारसंयुतं नान्यबीजं च नरदनं ताऽवं चन्द्रसबी
जकं चंबीजानि चत्वारि कृतिमारण्य पराणिताच प्रकाशं ॐ श्रीं क्रीं ह्रां चंद्राय नमः म्रलं एतेषं पंचवाराणां ग्रहाः
पंचप्रकीर्तिताः अथाविग्रहमंत्रोद्धारः आदौ भोमस्य शाररर्यां तारंग हरिरारी बीजं रक्तिनराजीशार्चदीपतिः वेधा शिवः
बीजं ततो मध्ये ग्रहाधिपतयेनमः भोमायांते मयाप्रोक्तो मनुः पंचदशाक्षरः अथ वेधा बीजोद्धारः वेधा बीजं विधि १२

ध्रुसंज्ञा स्वयंभूर्बीजमेवञ्च कंबीजान्यपि चत्वारि कान्तिमारणपराणि तु प्रकाशं ऐंह्सौः श्रीं द्रां कं ग्रहाधिपतये भौमाय नमः
मूलं अथ शनैश्चरस्यागमलहर्यां नारेलज्ञाम्भियं चैव बीजं त्रिशिरस्त ऊर्ध्वतः ग्रहचक्रवर्त्तिने पिङ्गशनैश्चराय वै नमः मदनं
पाशनाशक्तिरंतेनीरमुदाहृतं शनैश्चरस्य देवेशि मनुर्विंशाक्षरः स्मृतः प्रकाशं ॐ ह्रीं श्रीं ग्रहचक्रवर्त्तिने शनैश्चराय क्लीं
ऐं सः स्वाहा मूलं अथ राहोः अस्यामेव प्रणवं रसनापुग्मंतद्युग्मंतद्युग्मं च गार्जितं ततो टंकधारिणे च राहवे हव्य
वाहनः लज्जारक्ष्मीनयाभीमाहूतं वनमुदाहृतं राहोर्वेशाक्षरो बालो यथाभीष्टफलप्रदः इत्युद्धारः अथ गार्जितबीजो
द्धारः स्वतंत्रे गार्जितं स्वनबीजं च लानिनंरसितं तथा ह्वीं बीजानि च चत्वारि कान्तिमारणपराणि च प्रकाशं ॐ क्रौं क्रौं हूं
हूं टं टं टंकधारिणे राहवे रं ह्रीं श्रीं भैं स्वाहा मूलं २ शंभो नेत्रत्रयाणां च देवताभाषितां मया स्वादिने साधको मंत्रान्
ग्रहाणां साधयेद्ध्रुवं अथ केतोः मंत्रमुक्तावल्यां प्रणवं सकलात्वष्टि ह्लतोपि क्रूरं च पिरो फेत्वं चे पितनः पश्चा
बिंदुः स्वकापुर्यरत्नथा केतोरयं महामंत्रो देवि पंचदशाक्षरः अथ कृष्टिबीजोद्धारः कृष्टिबीजं चकारं के कवीपरास्क
वार्षिकः कूं बीजानि च चत्वारि कान्तिमारणपराणि च शीर्षमुंडमालातंत्रे प्रकाशं ॐ ह्रीं क्रूं क्रूरं च पिरो केतवे कत
वे ऐं सौः स्वाहा मूलं एषां नवग्रहाणां च मनवो भाषिता मया अथाहृतं च देवेशि वर्णानां चैव भिन्नमैवैम न्यून कोशं

13 लोकोपकारार्थं गोप्याद्गोप्यतमं कुरु येन विज्ञानमात्रेण मांत्रिकः साधको भवेत् इति दक्षिणामूर्तिमुनिविरचिते नवश्र
ह मंत्रोद्धारकोशाख्याने नाम चतुर्थः कल्पः ॥ ऋषयः ॥ वत्स वैवस्वतपुत्र त्वमागमार्णवपारग प्रसन्नोसि महाभाग तस्मा
त्स्वरूपयाप्रभो नानाशास्त्राणि श्रुतान्यस्माभिः श्रुतानि त्वन्मुखाम्बुजात् वर्णाद्यानुभिद्याभिमंत्रकोशानि वै वयं ९
सितरामूर्तिरे ॥ श्रृणु ध्रुम ऋषयः सर्वमनोरथप्रदं यथाविधि वर्णादिनाममंत्रकोशं वा निरूपितं त्रिपुरामुखात् ईश्वर उवाच
श्रृणु देवि प्रवक्ष्यामि मंत्रकोशस्य विस्तरं मुनिना संचितं यत्तु दक्षिणामूर्तिना पुरा ॥ ॐ वर्तित्रिपुरातिलके ईश्वर उवाच आ
त्मबीजमकारं च स्यात् हृद्गीमेव च मानसं च मनोबीजं पैतामभिति स्मृतं खपरं त्वनन्तं तत्रेय मकारस्य सुरेश्वरि अ अं
संस्य मेव र्व्याम वेलनवंवेति भाषितं आकारस्यानंतमन्य ॐ भैरवतंत्रके आ इ इबीजं तथाजिह्वा मेरुत्वान्मधवा हरिः शैव
मकारवर्णस्य प्रकृतिं मम परं वदेत् मयाप्रोक्तं सुरेशानि ग्रंथे भैरवतंत्रके इ बुद्धिबीजं तथा मेधा धीबीजं च मतिस्तथा
ऐं इं तथैव विज्ञेय श्रीकारस्यानन्तं परं मयाप्रोक्तं सुरेशानि त्रिपुतिलके शिवे ई ऐं इबीजो हि ई ई च रतिबीजं तथानं
दावासनं चानुबीजकं सोरमुकारबीजानि शान्तिमाराप पराशिव मयाख्यातानि सर्वस्वे ॐ शुक्रिकायाः सुरेश्वरि उ क शिवः
बीजं तथा केशं शिरोरुहं च मर्दनं एं दवमनन्तमन्य दूकारस्य सुरेश्वरि शिरो मरुतो मया प्रोक्तः संहर्त्र्याः परमेश्वरि
१३

ऊ पाप्मावीजं तथा पापं किल्विषं कल्मषं तथा क्रिं क्रीवीजमेवं च मंगल मन्त्रं परं ऋकारस्य रहस्यास्मिन् कालपा प्रोक्तं मया शिवे
ऋ रूपावीजं मया वीजं कररागा कार्थिकं तथा ऋकारस्यान्तं मया प्राषितं विश्वयामलं ऋ लृ वीजं सद्यं पञ्च यंसकारं च नम इति म
मावीजं नगद्वीजं गोवं प्रोक्तं मया शिवे लृकारस्यान्तं मन्त्रमुक्तं च रुद्रयामले लृ गंगावीजं स्वपं तीव नाक वापी च स्वनं दी शोक्तम
प्पद सत्पं च लृकारस्य मया स्मृतं ग्रंथे च स्वक्तो देवि मंचतागरतं त्रके लृ एकादशीमातृकं बलतावीजं तथैव च वल्लीवीजं च धाराकी
धाम्न दन्तमाव देन ग्रयरं च मयाख्यात मेकारस्य सारे परि कलरुद्रामलो ग्रन्थे रविनेमांत्रिकोत्तमैः ए वाग्भवमर्द्धवीजं च वारसां
गोस्के परः वद्वीपि च मंध स्वनं वासनापि तथैव च पार्वग्यधि च नामो रणमाचा द्वादशकामथ रहस्यान्तं मया देवि ऐकारस्यान्तं परं
त्रिपुरासदं स्वे ग्रंथे दक्षिणामूर्तिनाकृते ए प्रणवं च तथा तारं च स्वपं तो माधि च भिका त्रासत्तार च देवेशि केनवं च मया स्मृतं छिन्नाशिरामतो ग्रंथे
त्वरितो पमया स्मृतं ओ मोक्षवीजं तथा मुक्तिर्शो नं च निर्वाणवीजकं वागत्स्यं च मयाख्यातं ग्रंथे भैरवतंत्रके औ श्रवीजं हंसवीजं च यादपं च दराह
रहस्यं च मया ख्यातं मन्त्रं मयरं वदेत सिंदुसारस्वते ग्रंथे ब्रह्मसो च प्रकाशिते अं नागवीजं भूधरं च भाग्यवीजं च भामवं प्रोक्तं ख्यातं मया देवि अः
शब्दस्यान्तं परं ग्रंथे त्रिपुरसुन्दर्याः सर्वस्वे विश्वदुर्लभे अः ककारं च शिरोवीजं मर्द्धो वीजं च पारसा च धोवीजं विधिवत्स्नात्वा स्वयं भूवीजमेव च
८ कवर्गस्य मयाख्याम न्तं च परं पदेत ग्रंथेषु हाररहस्यास्मि न पवंतं भरनादिनि क नमोवीजं प्रथकं स्वं घोवीजं च कवालकं वे घरश्रवं वीजं च प्रो
कंभिपुरया स्मृतं श्रागमाय तमजं ग्वां दुर्लभायामम मापि च ख शिववीजं च शाभुश्च शार्वः शंकरस्य च गकारस्यान्तं मन्त्रं प्रापितं मया प्रि
ये कलरुद्रामलो ग्रंथे दुर्लभे त्रिदिवे पि च ग जिनवीज ... यात्मजो कवं भक्षगेन मम मन्त्रं परं घकारस्य मया

श्री

ख्यातं ग्रंथे वै रुद्रयामले ४ षडाननः शरजन्मा स्कंदः कुमारबीजकं शांभवः शालिनीबीजं ध्वन्तमपरं स्मृतं कुब्जिकासर्वस्वे ख्यातं मया त्रैलोक्यपू
जिते वकारस्य मया ख्यातं ग्रंथे भैरवतंत्रके व शनिबीजमर्कबीजं च पंगुबीजं तथैव च कालं च सौरबीजं च स्मृति सुन्दरबीजकं छंबीजं च मया प्रोक्तं
ग्रंथे कामेश्वरे शिवे छ शनिबीजोर्द्धे छ ए स्तनबीजं कुचं चैव मुरजो हृज्जमेव च जकारस्य मया ख्यातमन्यदन्तमावदेत् भागमालेकरत्नो ग्रंथे भे
रवनिर्मिते ज इच्छाबीजं स्वहा कालिलिस्याबीजं चतुष्कं झकारस्य मया ख्यातमपसत्यमन्तू स्मृतं त्रैलोक्यप्रथिते ग्रंथे देवि वै वामकेश्वरे झ प
मबीजं कालबीजं च तातं समवर्त्तिनं कीनाशं मृत्युबीजं च ञकारस्य मया स्मृतं त्रिपुरासर्वस्वे ग्रंथे त्रिजगद्दुर्लभे प्रिये ञ गर्जितं स्वनबीजं च लल
जितं रक्षितं तथा टकारस्य मया ख्यातं स्वतंत्रे देववंदिते ट यग्रंपंकजयथोजोनीरजमंबुजं तथा पंच ठकारबीजानि स्मृतिमारापपलाशाव म
याख्यातानि द्रेपोशि तंत्रे वै वामकेश्वरे ठ सिंहकासरसीबीजं रेराकाबीजमेव च षंजनीबीजकं ख्यातं ध्वन्तमपरं स्मृतं डकारस्य म
यादिकाग्रंथे वै रुद्रयामले ड वायुबीजमनिलं च समीरणं मरुत्तथा समीरं वायुगं शेषं वातं श्वसनबीजकं ढकारस्य मया ख्यातमन्यदन्तमा
14 वदेत् वायुबीजोर्द्धे ढं च भैरवतंत्रेयं च ध्रामुगबीजो णार्द्धं वाराबीजं मार्गणं च पवित्रं मार्गमनुगं तथा णकारस्यान्तमन्य ग्रंथे भैरवतंत्रके णा
रात्रिबीजं तमीबीजं तामसीबीजमेव च सयावक्षराणांबीजमन्यदन्तमावदेत् कुब्जिकासर्वस्वे सर्वस्वे ग्रंथे तबीजं च मया स्मृतं त विलधी
जं च विवरं स्फुखिरं नागलोककं थकारस्य मया ख्यातं ग्रंथे वै कुलार्णवे थ वक्रिबीजं व्यालबीजं सर्पः काकोदरो रगो भोगिबीजं भुजंगं च भुजंगा
मामिति स्मृतं सुतंत्रे देववंदे वशिदासिराणां मूर्तिनाशने द पुष्पबीजं प्रसूनं च प्रसूतिः सुप्रजा तथा धकारस्यान्तमन्या त्रिपुरातिलके स्मृतं ध शिव:
सारबीजं च लवरां सेथ च मकरं तथा वाराहमन्तमन्यन्मया ख्यातं सुरेश्वरि त्रैलोक्यप्रथिते ग्रंथे त्रिपुरायाः शिरोमणौ न मत्स्यं च मीनवी

जं वशाफ्रीबीजमेवच उग्रबीजं मयाख्यातं ग्रंथोड्डिन्नाशिरोमणौ प कूर्मबीजं च कमठं कर्कटीपकुलीरकं कच्छपमनन्तमनन्तं मयाख्यातं
वभागिनि शारदापटले ग्रंथे त्रैलोक्यप्रथिते शिवे फ ऊर्मिबीजं विलसद्धावे वंतरंगरूतं तथैव स्मृतं असत्यमपरं ज्ञेयं मयाख्यातं स्वरेश्वरि का
लिकासर्वस्वे ग्रंथे ब्रह्मरौद्रप्रकाशिते ब भाद्रीकाभास्वती भीमा भकारस्यानन्तं परं तन्त्रेवमुंडमालायां मयाख्यातं स्वरेश्वरि भ डुलि
बीजं शिखीबीजं मंडूकं डुंडुकं तथा भेकीबीजं मयाख्यातं असत्यमपरं स्मृतं आगमामृतमं जर्ष्यापर्वते ईश्वरनोदिते म वायुबीजं तथा
पाञ्चि वाचारं वैश्रपबीजकं वीरबीजं तथा बापी मयाख्यातं स्वतंत्रके य अग्निरेफश्च वह्निश्च हुतभुग्हव्यवाहनः रकारस्य मया॥
ख्यातं श्यामातंत्रे स्वरेश्वरि र तमोबीजं तथा धातं मोहं तिमिरमेव च लकारस्य मयाख्यातं स्वतंत्रे मुनिनिर्मिते ल अभ्रबीजं च
गीमृतमंभ्रमदवलंधनं भूबीजं धरणीबीजं वकारं भाषितं मया वकारस्य मयाख्यातं तंत्रे वैवामकेश्वरे व कल्याणी वैवश
मीपिशंभुभंवचतुष्टयं शकारस्य मयाख्यातं ग्रंथे भैरवतंत्रके श शम्याबीजं तीताडं बीजं विघुच्चतहृदा तथा ह्लादिनीबीजकं
चैवमसत्यमपरं स्मृतं मयाख्यातं स्वरेशानि ग्रंथे वै रुद्रजामले ष शांकिः शर्मा पापविज्ञेयं शारनं शंकेतथैव च सकारस्य
मयाख्यातं ग्रंथोड्डिन्नाशिरोमणौ स छविबीजं कांतिबीजं शोभापसक्षमा तथा आकाशं च हकारस्यानन्तं मन्यन्मया
स्मृतं सिद्धसारस्वते ग्रंथे नित्यं मांत्रिकपूजिते ह देवीबीजं नभर्ज्यो रच त्रिदशं त्रिदिवेशकं स्वरबीजं च गीर्वाणा रौरवममर

बीजकं तकारस्य मया प्रोक्तं कुलसुन्दरि मयोऽधिप्रिये त वर्णानां देवदेवेशि कोशं प्रोक्तं मया शिवे नानाभेदं अपूर्वं देवि सर्वा
गमविनिश्चितं इति दक्षिणामूर्तिविरचिते उद्धारकोशे सर्वागमसारे मन्त्रसारे सर्ववर्णकोशाख्याने नाम पञ्चमः कल्पः ॐ दक्षिणा
स्याः पृथग्याम क्लीं ह्रीं श्रीं ह्सीं स्हौं तथा पृथग्यामसुरेशानि सकलागमनिश्चितं अथ वक्ष्यामि ते देवि त्रिभुवनदेवताः दक्षिणा
मूर्तिना पूर्वं महर्षिणा भाषिताः स्वयं भवानि देवदेवेशि द्वितीया बगलामुखी इन्द्राक्ष्यपि च तृतीया शान्ति त्रिभुवनदेवताः अस्मा
महं ते मन्त्राणि वक्ष्यामि भक्तराज पार्वति यस्य कस्य न वक्तव्यं न वक्तव्यं वरानने आदौ भवानीमन्त्रोद्धारः मुण्डमालायां परा
दं देवि हृदयं पञ्च असावुग्रम्परां पुनः हरिरेणाक्षीद्वयं कूर्चं हरं हृदयसंपुटं प्रकाशं ॐ श्रीं श्रीं ॐ ॐ ह्सौं श्रीं श्रीं हूं फट् स्वाहा म.
15 अथ बगलामुख्याः आगमकल्पद्रुमे नारदं तेषां मन्त्रे बीजं दक्षरं समुदाहृतं मन्त्रे वादिशिरो ज्ञेयं ततः पल्लवमुद्धरेत् भ
गवति बगलामुखि देवि ततः पुनः तथापि सर्वदुष्टानां वाचं मुखं पदं तथा स्तम्भयादि ततथा जिह्वां कीलय बुद्धिं तथा विनाशयाद्
धारेच महाविद्या कादिजकं तथा अष्टमं तेषु योज्ञेयं द्विपञ्चाशाक्षरो मनुः तथा महाबीजोद्धारः डाभैरवाने मंत्रीजमस्तिकादी
अस्य स्तावीजं प्रशक्तिका मन्त्रावीजं नारदपर्वतेश्वरं दिनि प्रकाशं ॐ ह्रीं भगवति बगलामुखि देवि सर्वदुष्टानां वा शिवः
चं मुखं पदं स्तम्भय स्तम्भय जिह्वां कीलय कीलय बुद्धिं विनाशय विनाशय ह्रीं ॐ स्वाहा मूलं अथ इन्द्राक्ष्याः रुद्रजा १५

मले अष्टांकुतीद्वयं देविकूर्चयुग्मं तथैव च प्रस्थबीजं परां यश्च वर्मो रणांचरतोभिधम् इंद्राक्षिवज्रहस्तेन लक्ष्मील
ज्जांचयुध्मकं तीरयुग्मं हृदेरसने वासवं द्वाहरवत इंद्राक्ष्या देवदेव्या अष्टाविंशाक्षरो मनुः अथ प्रस्थबीजोद्धा
रः शारदापटले प्रस्थबीजं सानुबीजं शिखरं पुष्करं तथा ग्लौं बीजोद्धारमेतद्धि वाग्भवं तमायदेत प्रकाशे ॐ क्रौं
क्रौं हूं हूं ग्लौं ह्रीं श्रीं स्वं इंद्राक्षि वज्रहस्ते श्रीं ह्रीं ग्लौं हूं हूं क्रौं क्रौं ॐ स्वं फट् स्वाहा मूलं निरवस्ता मयाख्याता देवि
भुवनदेवताः दक्षिणामूर्तिनाभक्त्या संसारेस्मिन्प्रकाशिता: अथाहं देवदेवेशि खेचर्याविद्मिमेमनुं वामाक्षि त्रिमल
भेद्योगी खेचरीसिद्धिदां कलां विश्वयामले गीर्वाणाद्दशमं वर्णं बोद्धुरेत्युतिलोमतः नमो बीजं ततो मायाबीजं
ततः परं ततो दधाश्चरबीजं कूटायं परिकीर्तितः मंत्रं तुर्याक्षरो ज्ञेयं योगी दद्यात्ततोभिधां खेचर्यैचततोद्धा
दंते घोश्मकमेव च प्रकाशे मल ह्रीं सौं खेचर्यै नमः अथ वक्ष्यामि देवेशि ध्यानानागमनिश्चितान् एतासां देव
तानां च ग्रहणां चापि वांछिते तथा सनत्कुमाराणां ध्यानं तं च विनिश्चितं इति श्रीदक्षिणामूर्तिविरचिते उद्धारकोशे ति
स्र देवीखेचरीणां कोशाख्यानं नाम षष्ठः कल्पः अथाहो दशविद्यानां ध्यानं वक्ष्यामि तत्त्वं स्वराट् वामकेश्वर तंत्रोक्तं त्रि

16

पुरायाः सुरेश्वरि ॥ दिव्यांबरांकिततनुं मिहिराग्निचंद्रनेत्रां सुधांशुमुकुटां हिमसन्निभाभां सिंहासनोपरिसुखं दधतीं भुजाभ्यां वक्षे द्रविल्ल
नमितां त्रिपुरां भजेऽहं ॥ अथ वक्ष्ये श्रियो ध्यानं भाषितं रुद्रयामले मुनिसाधकगीर्वाणादिप्रवरैः सुपूजिते ॥ लक्ष्मीपद्मासनगतकोटिर
पशीतांशुसमप्रभा नेत्रामुद्यद्रविस्वच्छरत्नवसनादिं पद्मशंखाभिधारिणीं नानामुक्तामणिस्रक्वकलाभूषितांगीं द्विबाहुं नित्यं लोकत्र
नयकलदां नौम्यहं भक्तिपूर्वं ॥ अथ वक्ष्यामि वाग्देव्या ध्यानं विद्याप्रदे शिवे तंत्रमुक्तावलीग्रंथे दुर्लभे त्रिदिवेष्वपि ॥ भारतीं पूर्णनि
शाकरोज्वलमुखीं कर्पूरकुंदप्रभां चंद्रार्धांकितमस्तकां निजकरैः संबिभ्रतीमादरात् वीणामक्षगुणां सुधाढ्यकलशं विद्यां च तुं
गस्तनीं दिव्यैराभरणैर्विभूषिततनुं हंसाधिरूढां भजे ॥ अथ वक्ष्यामि तारायाध्यानं भैरवतंत्रके देव्या भेदविहीनाया मुनिसा
धकपूजिते ॥ देवीं पन्नगभूषितां हिमरुचिं शीतांशुशंखप्रभां मुक्तारत्नपरीतकंठवलयां रक्तांबरां बिभ्रतीं भल्लां ज्ञानगदा
धरां स्मरगणैर्वैकुंठमुख्यैः स्तुतां नित्यं लोकत्रयैकरक्षणपरां तारां त्रिनेत्रां भजे ॥ अथ भुवनेश्वर्या ध्यानं वक्ष्यामि तच्छृणु सा
धकेष्टप्रदे ग्रंथे निस्तन्त्रे रुद्रयामले ॥ उद्यद्भानुसहस्रसन्निभमुखीं पीनस्तनीं पद्मगां तैर्भिरंकुशपाशपुस्तकजपान् संबि
भ्रतीं सादरात् ब्रह्माविष्णुमहेश्वरेन्द्रमुनिभिर्नित्यं ललनां वंदितैः लोकाधीशभुवनेश्वरीं त्रिभुवनां हृत्पंकजे हं भजे ॥ अथ वक्ष्यामि
मातंग्याध्यानं पर्वतनंदिनि कुब्जिकासर्वस्वग्रंथे मम अप्यपि न दुर्लभे ॥ चंद्रार्धांकितशेखरां त्रिनयनां कोटीन्दुसूर्यप्रभां नाना शिव:

स्व

रत्नसहवद्धरत्नमांप्रेतासनेसंस्थितां शंखंनोमरपट्टिशाब्जयुगलान्दोर्भिर्वहंतींमुदा ध्यायेहंहृदयेसदाभगवतींमातङ्गिनींहारिणीं
अथवक्ष्येमहेशानिसारिकाध्यानमुत्तमं आगमामृतमंजर्य्यांनिःसृतंदुर्लभंजने श्रीशंखचक्रमुशलाब्जयुग्महस्तांनागेंद्रहार
वलयांकितकंठमालां सिंदूरकुंकुमसहस्रमरीचिदीप्तांश्रीसारिकांत्रिनयनांहृदयेस्मरामि अथवक्ष्यामिदेवेशिराज्ञीध्यानमनुत्त
मं वामकेश्वरतंत्रोक्तंपर्वतेश्वरनंदिनि शीतांशुबालार्ककृशानुनेत्रां चतुर्भुजांमेरुगात्वगासनस्थां शंखाब्जचक्रलासिध
रांमहेशीराज्ञींभजेहंतुहिनाद्रिरूपां अथवक्ष्यामिभैडायाःध्यानमिष्टफलप्रदं निःसृतमागमग्रंथान्मयाविरचितेस्वयम्
उद्यच्छीतांशुरश्मिद्युतिचयसदृशीं पुल्लपद्मायविष्टां वीरानानागेंद्रशंखायुधपरशुधरां दोर्भिरीडेचतुर्भिः मुक्ताहा
रांशुनानामणियुतहृदयांसिंधुपात्रंवहंतीं वंदेभैडाभवानींप्रहसितवदनांसाधकेष्टप्रदात्रीं अथवक्ष्यामिदेवेशिज्वा
लामुख्यास्त्वनुत्तमं ध्यानंमयाविरचितंग्रंथेज्वालाशिरोमणौ ज्वालायरीतास्यसरोरुहांतां सरोजशंखासिग
दाधरां च सिंहासनेस्थापितपादयुग्मांज्वालामुखींसहृदयेस्मरामि अथाहंभद्रकाल्यास्तेध्यानंवक्ष्यामिनिःसृतं स्व
यंमयाविरचितेतंत्रेवैवामकेश्वरे मुंडंविश्वस्यकर्तुःकरकमलतलेधारयंतींहसंतींनाहंत्वन्नावदंतींसकलजनवयं
भक्षयंतींसदेव श्यामांविल्वंगिरीशंभुजनिवहवलाद्धूलप्रोतवहंतीं ध्यायेहंभद्रकालींनवजलदनिभांप्रेतमध्यास
नस्थां पुरीध्यानमहंवक्ष्येनिःसृतमागमामृते ग्रंथेमयाविरचितेव्याप्तेव्रह्मणोवप्रकाशिते नानारत्ननिवद्धद्र

शकलां मौलौ जटाभिर्वृते पाशांभोजधरां हिमांशुधवलां दोर्भ्यां द्विवाहुं शिवां सूर्येंद्वग्निविलोचनां स्मितमुखीं प्रेतासने
संस्थितां ब्रह्माविष्णुमहेश्वरैश्च नमितां देवीं भजे हं तुरीम् अथाहं छिन्नमस्ता या ध्यानं वक्ष्यामि निःस्रतं स्रस्तांत्रिपुर
याश्च ग्रंथे देवि शिरोमणौ । स्वरां कांशुपरीतभालफलकां वासार्द्धकोटिप्रभां ज्वाला वद्धमहाध्वरत्नीनरयां कंदर्प
दर्पज्वरां भूलास्यांकुशपाशबेराभसाहितां भूलाभयं विभ्रतीं भक्तेष्टां छिन्नमस्तकां भगवतीं ध्याये हृदब्जे सदा
दक्षिणकालिका याश्च ध्यानं वक्ष्यामि निःस्रतं ग्रंथे कालरहस्ये स्मिन्पर्वतेश्वरनंदिनि ब्रह्माविष्णुशिवास्थि
मुण्डरसनां तांबूलरक्ताधरां वर्षामेघनिभां त्रिशूलमुशलौ पद्मासिपाशांकुशान् शंखं साहियुगं धृतां दशभुजां
प्रेतासने संस्थितां देवीं दक्षिणकालिकां भगवतीं रक्तां वरां तां स्मरे अथ वक्ष्यामि श्यामा या ध्यानं पर्वतनंदिनि
श्यामा तंत्रे मयाख्याते सकलागमसागरे त्रैलोक्यपूजितपदां वुरहद्वयीं तां कृष्णां कुंभस्तनद्वयधरां त्रिनेत्रां भूला
सिशंखमहतीं सभुजैर्वहंतीं श्यामां स्मरे शिवशरीरकृताधिसनस्था अथाहं कालरात्र्यास्ते ध्यानं वक्ष्यामि निःस्रतं मया
17 विरचिते देवि तंत्रे वैवामकेश्वरे भूलाब्जपाशांकुशहस्तपद्मा चतुर्भुजां धूम्रनिभां त्रिनेत्रां । सिंहासनस्थां धृतपीतव
स्त्रां ध्यायेमहं श्रीं हृदि कालरात्रिं नानाभरणसंयुक्ते देवि वक्ष्यामि त्वं शृणु श्रीवज्रयोगिनी ध्यानं निःस्रतं कुलि ध्याव:
कार्णवे इंद्वग्निसूर्यनयनां पाशांकुशाधरां शिवां । द्विभुजां सिंहमध्यस्थां भजे हं वज्रयोगिनीं अथ वक्ष्यामि ७

2

धाराख्याः ध्यानं तन्त्रनिर्दिष्टं यथाभीष्टफलं देवि कुलचूडामणौ प्रिये चन्द्रार्द्धस्फुरडां द्विभुजां भुजाभ्यां शूलांकुशौ श्रपा
ममुखीं वहन्तीं स्वर्णाभिर्वङ्गीकृतदाष्टियातां ध्यायेद्धृदब्जे विमलां वराहीं अथ वक्ष्यामि देवेशि शारदाध्यानमुत्तमं शा
रदापटले ग्रन्थे रचिते पि मया स्वयं षड्भुजां त्रिनयनां स्मिताननां शङ्खाब्जरक्तपादपंकजां पर्वतस्थितनवलीं धृतशूलां शार
दां भगवतीं हृदि ध्याये अथ वक्ष्यामि देवेशि त्वं शृणु ध्यानमुत्तमं कामेश्वर्य्यास्त्रिपुरायाः सर्वस्वे तन्त्रकोत्तमे त्रिलोचनां स
र्वसहस्रशोभां सिंहासनस्थां द्विभुजां स्मितास्यां पीताम्बरां विद्रुममहेशसेव्यां कामेश्वरीं तां हृदये स्मरामि अथ वक्ष्यामि गौर्याश्च
ध्यानं भैरवतन्त्रके ग्रन्थे मया विरचिते पर्वतेश्वरनन्दिनि गौराङ्गीं धृतपंकजां त्रिनयनां श्वेताम्बरां सिंहगां चन्द्रोद्भासितशेखरां स्मि
तमुखीं दोर्भ्यां वहन्तीं गदां विष्ण्विन्द्राम्बुजयोनिशम्भुत्रिदशैः संपूजितांघ्रिद्वयीं गौरीं मानसपंकजे भगवतीं भक्तेष्टदां तां भजे ॥
अथात्र मन्त्रपूर्णाया ध्यानं वक्ष्यामि त्वं शृणु निःसृते भैरवे तन्त्रे मया देवि प्रकाशिते चन्द्रार्द्धमौलिं द्विभुजां त्रिनेत्रां शूला
म ह्नि - - द्विभुजैर्वहन्तीं स्मरणाजिनस्थां भुजगोपवीतां तां मन्त्रपूर्णां हृदये स्मरामि कुलवागीश्वरीध्यानं वक्ष्यामि त्वं शृणु
प्रिये आगमामृतमंजर्य्यां दुर्लभायां ममापि च त्रिशूलासिधरां दोर्भ्यां रक्तास्यां रक्तास्यां बालार्कसन्निभां व्याघ्रीसिंहास
नगतां कुलवागीश्वरीं भजे । अथ वक्ष्ये गणेशस्य ध्यानं गीर्वाणपूजिते आगमार्णवपीयूषे दुर्लभे भुवनोत्तिके
द्विचतुर्द्दशवर्णाभूषितनागमुत्पलाम्भोजधरं सुयवीतं त्रिमरगाधिपगामिनं त्रिनेत्रं शिवपुत्रं द्विरदाननं भजेऽहम् अ

अथ ध्यानं कुमारस्य वक्ष्यामि भैरवात् पार्वति निःसृतं नमागमघोरे मया विरचिते शिवे हिमाद्रिश्वेतं द्विभुजं भुजंगैः प
रीतगात्रं शिखिवाहनस्य नगेंद्रकन्याप्रियपुत्रमाद्यं हृदि स्मरेऽभीष्टप्रदं कुमारम् हैहयस्य वदाम्यहं ध्यानं तव कु
तूहलात् यथाभीष्टप्रदं नृणां मुद्रामरविनिश्चितं सहस्रभुजमण्डलीजितसमीचरेशाधिपं हिमांशुसदृशाननं ॥
धृतसहस्रकृपाणीरवं सितांबरधरं सदा तुरगराजमध्यास्थितं स्मरामि भुवनाधिपं हृदि तु कार्त्तवीर्यार्जुनं अथ
वक्ष्यामि देवेशि ध्यानं तस्य विनिःसृतं मृत्युंजयस्य देवेशि ग्रंथे गोधिनाशिरोमणौ चंद्रोद्भासितमूर्द्धजं सुरप
तिं पीयूषपात्रं वहन् हस्ताब्जेन सुधांशुकोटिविमलं हासप्रयंकेरुहं सूर्याग्नींदुविलोचनं करतलैः पाशाक्षसू
त्रांकुशांभोजान् विभ्रतमक्षयं पशुपतिं मृत्युंजयं संस्मरेत् सुग्रीवस्याथ वक्ष्येऽहं ध्यानं पर्वतनंदिनि कुलचूडाम
णौ ग्रंथे नाभिन्नं मंत्रसागरे बालं षोडशहायनं कपियतिं वह्निप्रभाभास्वरं दोर्भिर्हेमगदां धनुर्वरं च पान् सौप्रभ
तं वा दरान् वंदे देवं सखीपतां रघुपतिं वाराधयन्तं मुदा ध्यायेद् भगवंतमर्कतनयं सुग्रीवदेवं हृदि अथातो भग
वतो ध्यानं वक्ष्यामि विनिःसृतं कुलचूडामणौ ग्रंथे पर्वतेश्वरनंदिनि रामेष्टमित्रं जगदेकवीरं प्लवंगराजेंद्र
कृतप्रणामं सुमेरुशृंगाभमचिन्त्यमाद्यं हृदि स्मरेद् हनुमन्तमीड्यम् अथातो भैरवस्याहं ध्यानं वक्ष्यामि पा शिवः
र्वति निःसृतं भैरवे तन्त्रे यथाभीष्टफलप्रदम् कपालहस्तं भुजगोपवीतं कृष्णच्छविं दंडधरं त्रिनेत्रं अचिंत्य १८

18

माघंमधुपानसालंहृदि स्मरे भैरवीमिष्टदां अथ वक्ष्यामि सूर्य्यस्य ध्यानं तंत्रविनिश्चितं त्रिपुरासर्वस्वे ग्रंथे दीप्ति
लोमरुर्त्तिनाकृते अत्यल्पदेवं विशदं सहस्रमरीचिभिः शोभितभूमिदेशं सप्ताश्वगं सद्द्विजहस्तमाद्यं देवं भजे
हं मिहिरं हृदब्जे २ अथ वक्ष्यामि सोमस्य ध्यानं भैरवतंत्रके यथाभीष्टभीष्टप्रदं सत्पंकरासुरनमस्कृते
सोमात्मजं हंसगतं द्विबाहुं शंखेंदुरूपं त्वसिपाशहस्तं दयानिधिं भूषणभूषितांगं बुधं स्मरे मानसपंक
जेहं ४ अथ वक्ष्यामि शुक्रस्य ध्यानं तंत्रविनिश्चितं कुब्जिकासर्वस्वग्रंथे प्रस्लरोव प्रकाशिते संतप्तका
चननिभं द्विभुजं दयालुं पीतांबरं धृतसरोरुहद्वंद्वशूलं क्रौंचासनं असुरसेवितपादपद्मं शुक्रं स्मरे त्रिन
यनं हृदयांबुजेहं ५ अथ वक्ष्यामि जीवस्य भैरवाख्यार्वतिततत्त्वतः ध्यानं भैरवतंत्रोक्तं सकलार्थप्रदं नृणां तेजोम
यं शक्तित्रिशूलहस्तं सुरेंद्रज्येष्ठस्तुतपादपद्मं मेधानिधिं मत्स्यगतं द्विबाहुं गुरुं स्मरे मानसपंकजेहं ६ अथ वक्ष्या
मि चंद्रस्य ध्यानं देवि भैरवाख्यं निःसृतमागमघोतेना नाध्यानसरित्पतौ शंखप्रभमेणप्रियं शशांकमीशानमौलिस्थि
तमीज्यरूपं तमीपतिं अंबुजयुग्महस्तं ध्यायेहृदब्जे शशिनं ग्रहेशं ७ अथ वक्ष्यामि भौमस्य ध्यानं तंत्रविनिश्चितं
आगमाम्नाये जय्याभैरवाख्यके मनःप्रिये प्रतप्तगांगेयनिभं ग्रहेशं सिंहासनस्थं कमलासिहस्तं सुरासुरैः पूजित

पादयुग्मं भोमंदयालुं हृदये स्मरामि भै अथ वक्ष्ये शने ध्यानं यथाभीष्टफलप्रदं निःस्तनं च महेशानि शुभदं मार्ग
मार्गमेते नीलांजनाभं मिहिरेष्टपुत्रं ग्रहेश्वरं पाशभुजंगपाणिं सुरासुराणां भयदं द्विबाहुं स्मरे शनिं मानसपं
कजेऽहं श अथाहं सिंहिकेयस्य ध्यानं वक्ष्यामि तत्त्वतः स्वरात् निःस्तनं फलदं नृणां तच्चैव वामकेश्वरे शीतांशुमित्रां
तकमीड्यरूपं घोरं च वैडूर्यनिभं द्विबाहुं त्रैलोक्यरक्षापरमिष्टदं च राहुं ग्रहेंद्रं हृदये भजेऽहं रा अथ वक्ष्यामि केतो
र्ध्यानं मार्गमनिश्चितं निःस्तनं मार्गमघोनेश ग्रंथेवें तंत्रसागरे लांगूलयुक्तं भयदं जनानां कृष्णांबुभृत्संनिभ
मेकवीरं के अथ वक्ष्यामि देवेशि भवानीध्यानमुत्तमं कुलचूडामणौ ग्रंथे यानिःस्तनं भुवनेश्वरि अरिशंख
कृपाणखेटबाणान्सुधनुः शूलकतर्जनीं दधानां भयदां महिषोत्तमांगसंस्थां नवदूर्वासदृशीं भजे भवा
नीं अथाहं बगलामुख्या ध्यानं वक्ष्यामि निश्चितं मार्गमार्गं तमजयत्यां सुरासुरनमस्कृते नानारत्नानि
बद्धरम्यरसनां पीतांबराभाग्यदां धर्मार्थ्यग्निशशांकरश्मिनयनां सिंहासनस्थां शिवां सन्नद्धीयतिभांम
हार्धमणिभिरुद्भासितांगीं सदा देवीं श्रीबगलामुखीं हृदि भजे भक्तेष्टदां भक्तिदाम् अथ वक्ष्ये भूतादि

शिव: १९

नीभिंद्राक्षीध्यानमुत्तमम् निःसृतं जगदीशानि ग्रंथेवै रुद्रयामले मालास्यं कुशाप्रयुग्मकधरां साहस्त्रनेत्रां शिवां मत्तैरावता
पृष्ठगां शशिमुखीं त्रैलोक्यरक्षापरां दोर्भिर्गानरतां स्फुरत्कांबुजनिभां वस्त्रादि दिव्यैर्युतां मिंद्राक्षीं जनमातरं हृदि भजे कारुण्यपू
र्णां परां अथ वक्ष्ये महादेवि खेचरीध्यानमुत्तमं यद्ध्यात्वा खेचरीं योगी जीवन्मुक्तो भवेत्कलौ ग्रंथे भैरवतंत्राख्ये निःसृतं
त्रिदशार्चिते विनिद्रकमलोत्पन्नैर्मुनिभिरर्चिताधिद्वयीं सितां स्मितवराननां सितकरोज्वलद्देहवराम् रवींदुशिखिलोचनां
म भयपुस्तकौ बिभ्रतीं स्मरामि हृदि खेचरीं भुवनमातरं सिद्धिदां एतासां देवदेवेशि मंत्रध्यानं च यत्स्मृतं यस्य कस्य न दा
तव्यं ग्रंथमुद्धारकोशाख्यं [illegible] जन्तुः धन्यः स यस्य पुत्रस्त्वं सकलागमपारगः मयेवं स्वगृहं गन्तुमाज्ञापयितुमर्ह
सि दक्षिणामूर्तिरुवाच गच्छ त्वं मुनयः सर्वेक्षम धर्मपयामम इत्युक्त्वा स्वगृहं जग्मुर्मुनयो मंत्रलालसाः ईश्वर उवाच
दक्षिणामूर्तिनानेन दृष्टान्तं चान्यमनोरमान् कृतमुद्धारकोशाख्यं ग्रंथं गोप्यतमं कुरु देव्युवाच कीलितास्मि भवताने
न ग्रंथेनाहं सुरेश्वर इत्युक्त्वा कुंजं कैलासाद्रिमजग्मतुः उभौ तावंबिका देवी देवश्चंद्रशेखरः ॐ इति श्रीदक्षि
णामूर्तिमुनिविरचिते उद्धारकोशे सकलागमसागरे देवीसप्तकुमारनवग्रहवास्तुदेवीनिर्णयोनाम सप्तमः कल्पः स
माप्तः